

Говорун С.В.

*аспірант кафедри державного управління
та місцевого самоврядування
Дніпропетровського регіонального інституту державного управління
Національної академії державного управління
при Президенті України*

Govorun S.V.

*Postgraduate student of the Dept. of Public Administration
and Local Self-Government
of the Dnipropetrovsk Regional Institute of Public Administration
of the National Academy of Public Administration
under the President of Ukraine*

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ: ДЕРЖАВНА СИСТЕМА ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ

REGULATORY FRAMEWORK OF FIRE SAFETY IN UKRAINE: STATE ACCOUNTING AND CONTROL SYSTEM

Анотація. У статті проаналізовано стан нормативно-правового забезпечення діяльності державного управління щодо збору даних по пожежам, формування повідомлень про них, передачі цих даних каналами зв'язку, обліку, контролю та аналізу для подальшого прогнозування, планування, оперативного керування, організації та координації діяльності державних органів у питаннях забезпечення пожежної безпеки. Показано наявність незбалансованості у діяльності державних органів з цього питання. У статті наголошено на тому, що зі зміною низки нормативно-правових актів, які сталися протягом останніх десятиріч, ця система має низку прогалин та протиріч, що не дають змогу ефективно збирати, передавати, обліковувати та аналізувати дані по пожежам та наслідкам від них. Показано, що якість та достовірність даних, що вносяться на теперішній час до Карток обліку пожеж і поступають на обробку до масиву даних, є досить низькими, а найголовніше, викликають занепокоєння в частині визначення причини пожежі, а також не враховують обставин, за яких сталася загибель людини на пожежі. Запропоновано створити таку систему збору даних по пожежам, яка б враховувала складові умов, що призводять до виникнення пожеж, та самі обставини, за яких було настання випадків травмування або загибелі людей на пожежах.

Ключові слова: база даних по пожежам, аналіз пожеж, правове забезпечення, система збору, формування, передачі, обліку та аналізу даних.

Вступ та постановка проблеми. Після набуття незалежності в Україні почала створюватися національна система забезпечення пожежної безпеки. Головним документом у побудові цієї системи став Закон України «Про пожежну безпеку», ухвалений 17 грудня 1993 року [1].

Цей Закон заклав основу для створення законодавства України, інституціональну структуру системи забезпечення пожежної безпеки та відповідної інфраструктури забезпечення пожежної безпеки. Він визначав, що для забезпечення пожежної безпеки необхідна наявність законодавчої бази, яка регламентує будь-яку діяльність у галузі використання небезпечних технологій та речовин; державного органу (органів), який здійснює державний пожежний нагляд; яким на той час, згідно зі ст. 7 цього Закону, став державний пожежний нагляд.

Крім того, існують перевірені на практиці принципи, що стосуються загальної безпеки під час забезпечення пожежної безпеки, які були викладені також в цьому Законі.

Також в ньому було закладено, що в Україні ведеться єдиний облік пожеж, але ж при цьому він повинен був здійснюватися відповідно до Закону України «Про державну статистику» в редакції від 21 жовтня 1992 року [2], і тільки 26 грудня 2003 року було прийнято Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку обліку пожеж та їх наслідків» № 2030, у якій було більш детально визначено, якими міністерствами та відом-

ствами ведеться облік пожеж, порядок інформування МНС про пожежі та їх наслідки, які саме пожежі підлягають обліку, а що не підлягає обліку у централізованій системі МНС [3].

Враховуючи вищезазначене, можна констатувати, що існує незбалансованість між сучасною потребою первинного збору даних по пожежам, формування повідомлень про них, передачі цих даних каналами зв'язку, обліку, контролю та аналізу для подальшого прогнозування, планування, оперативного керування, організації та координації діяльності державних органів у питаннях забезпечення пожежної безпеки та виконанням чинних статей Законів України.

Відсутність систем визначення пріоритетів і контролю за їх дотриманням призвела до багатьох недоліків під час реалізації Національних програм ліквідації наслідків пожеж у попередні роки. Сьогодні необхідно проаналізувати наявну нормативно-правову основу для усунення протиріч, що сьогодні є актуальним питанням.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сьогодні особливою проблемою в нашій державі є те, що пожежонебезпечні технології та речовини використовують, по-перше, в умовах недостатньої законодавчої бази, а по-друге, за наявності недосконалих державних та господарських структур. Тому збір та аналіз статистичних даних про пожежі, їх причини, обставини, що привели до травмування або загибелі людей на них, є актуальними питаннями.

Проблеми ефективності державного управління на основі збору первинної інформації про ті чи інші явища та вироблення на її основі чітких схем та методів державного управління розглядали такі вчені, як, зокрема, І.М. Абдурагімов [4], В.М. Андрієнко [5], М.М. Брушлінський [6], Р.В. Климась [7], І.П. Кринична [8], В.О. Костенко [9], М.В. Сідинська [10], В.В. Тютюник [11].

Але ж при цьому не повністю розкрито проблему збору первинних статистичних даних по пожежам для їх подальшого обліку, контролю та аналізу для здійснення державного управління у сфері пожежної безпеки, а також повноти і достовірності цих первинних даних.

Метою роботи є дослідження нормативно-правового забезпечення державного управління системою збору даних по пожежам, формування повідомлень про них, передачі цих даних по каналах зв'язку, обліку, контролю та аналізу для подальшого прогнозування, планування, оперативного керування, організації та координації діяльності державних органів у питаннях забезпечення пожежної безпеки.

Результати дослідження. Ефективне, якісне та інформативне збирання, переробка та аналіз інформації про ті чи інші явища, котрі супроводжують процеси, що притаманні виникненню пожеж, надзвичайних ситуацій, подолання наслідків від них, повинно бути покладено в основу «піраміди» їх вивчення, аналізу та ефективного вироблення керівних впливів, а також прогнозування кількості та наслідків таких явищ, як пожежі та інші надзвичайні ситуації.

Отже, зупинимося на основних документах вітчизняного законодавства у цій сфері. Для усунення розбіжностей у роботі галузі, упорядкування діяльності всіх державних органів, визначення основних стратегічних напрямів було прийнято Закон України «Кодекс цивільного захисту України» (КЦЗУ) від 2 жовтня 2012 року № 5403-VI [12]. Цей Закон розмежував функції і відповідальність органів влади за безпеку, захист персоналу і населення, цивільну відповідальність за шкоду, фізичний захист тощо.

У цьому Законі, крім іншого, даються поняття основних термінів, які є специфічними для сфери пожежної безпеки, хоча у самому Законі такого терміна, як сфера пожежної безпеки, не існує.

Згідно з Законом України «Про державну статистику» від 17 вересня 1992 року № 2614-XII статистичним спостереженням називається планомірний, науково-організований процес збирання даних щодо масових явищ та процесів, які відбуваються в економічній, соціальній та інших сферах життя України та її регіонів, шляхом їх реєстрації за спеціальною програмою, розробленою на основі статистичної методології [2, с. 1]. У процесі спостереження одержують статистичну інформацію, яка існує у вигляді первинних даних, статистичних даних та аналітичних даних [2, с. 6].

Важливим в термінологічному відношенні є визначення І.П. Криничної терміна «державне управління процесами радіаційно безпечної життєдіяльності населення». Вона визначає його так: «цілеспрямована діяльність суб'єктів управління зі збирання, переробки та аналізу інформації про обстанівку в органі управління системи, а також вироблення керівних впливів на керовані підсистеми з метою досягнення максимальної ефективності дій за певних умов обстановки відповідно до отриманого завдання з вищого рівня управління процесом узгодження дій системи за місцем, часом, виконавцями, ресурсами» [13, с. 13].

Згідно зі ст. 131 КЦЗУ нині в Україні ведеться єдиний облік надзвичайних ситуацій, зокрема пожеж, облік надзвичайних ситуацій та пожеж ведеться у порядку, визна-

ченому Кабінетом Міністрів України [12]. Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС) збирає, обліковує та аналізує цю інформацію в межах, встановлених чинним законодавством.

При цьому існує різниця між порядком обліку надзвичайних ситуацій, котрий ведеться згідно з Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку ведення обліку надзвичайних ситуацій» від 9 жовтня 2013 року № 738 [14], та обліком пожеж, котрий ведеться вже більш ніж 14 років за однією і тією ж методикою, що встановлена Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку обліку пожеж та їх наслідків» від 26 грудня 2003 року № 2030 [3]. Але ж така норма посилення на дану Постанову КМУ № 2030 [3] ніяким чином не відбита у Кодексі цивільного захисту України, тому треба більш ретельно розглянути сам процес збирання даних про пожежі, проаналізувати схему збору даних, оцінити їх достовірність та якість, а також розглянути правове підґрунтя, на якому здійснюється цей процес.

ДСНС діє на підставі «Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій», яке затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 року № 1052. Згідно з п. 19 ст. 4 цього Положення ДСНС «забезпечує гасіння пожеж, рятування людей, надання допомоги в ліквідації наслідків аварій, катастроф, стихійного лиха та інших видів небезпечних подій, що становлять загрозу життю або здоров'ю людей чи призводять до завдання матеріальних збитків» [15]. При цьому у процесі гасіння пожеж проводиться збір первинної інформації про об'єкт пожежі, залучені сили та засоби для гасіння пожежі, потім встановлюються наслідки від пожежі, причина пожежі (встановлена або ймовірна), збираються відомості щодо потерпілих та загинлих внаслідок пожежі, котрі фіксуються у відповідному «Акті про пожежу» та «Картці обліку пожежі», форма якої та інструкція з заповнення якої були встановлені Наказом МНС України «Про Заходи щодо організації виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 26 грудня 2003 року № 2030» від 29 січня 2004 року № 39 [16], а також вона внесена до Державного реєстру нормативно-правових актів з питань пожежної безпеки як НАПБ 05.023-2004 «Інструкція із заповнення та погодження картки обліку пожежі» [17, с. 73].

Але ж з дати введення НАПБ 05.023-2004 в дію 29 січня 2004 року та до теперішнього часу у законодавстві України та у системі державних органів влади та місцевого самоврядування відбулися колосальні зміни, котрі ніяким чином не враховані у системі збору та аналізу даних по пожежам.

Розглянемо, що саме змінилося із 2003 року, коли було прийнято Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку обліку пожеж та їх наслідків» від 26 грудня 2003 року № 2030 [3], котрою і був затверджений сам «Порядок обліку пожеж та їх наслідків». Відповідно до основних положень Кримінально-процесуального Кодексу України (КПК-60) [18], який діяв на той час з 1 квітня 1961 року і втратив чинність 19 листопада 2012 року, Міністерство надзвичайних ситуацій України (МНС) само мало право здійснювати дізнання по фактам пожеж. У територіальних підрозділах МНС були відділи та сектори дізнання. Згідно з цим Кодексом посадові особи МНС, уповноважені на проведення таких дій, також мали право виносити «Постанову про відмову у порушенні кримінальної справи» (як правило, за ст. 6 п. 2 «за відсутністю в діянні складу злочину»).

Згідно з п. 6 ст. 101 КПК-60 [18] органами дізнання були також і «органи державного пожежного нагляду – у

справах про пожежі і порушення протипожежних правил». Вони складали протокол огляду місця пожежі, план-схему до нього, збирали пояснення свідків, складали акт про пожежу, у котрому і зазначалися причини пожежі, а також інші обставини, що її супроводжували (дата, місце, час, кількість залучених сил та засобів до гасіння пожежі, наявність загиблих або потерпілих тощо), при цьому дослідно-випробувальні лабораторії МНС проводили пожежно-технічне дослідження причин пожежі і як логічне завершення цих досліджень надавали висновки за ними, котрі долучалися до матеріалів кримінальної справи або разом з іншими матеріалами справ по пожежам, що велись в органах та підрозділах МНС, були підставою для винесення постанов про відмову в порушенні кримінальної справи.

Але ж вже давно не існує самого МНС України, котре було перетворено у ДСНС України Постановою Кабінету Міністрів України «Про утворення територіальних органів Державної служби з надзвичайних ситуацій та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» від 21 січня 2013 року № 33 [19], введено в дію Кодекс 5403-VI [12], зі вступом в дію котрого 1 липня 2012 року втратили чинність дев'ять Законів України у сфері забезпечення пожежної, техногенної безпеки та цивільного захисту, органи державного пожежного нагляду перетворилися на органи державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки [12, с. 64].

У 2012 році введено у дію новий Кримінальний процесуальний кодекс України (КПК-2012) (Закон України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI [20]), котрий кардинально змінив сам хід кримінального процесу і дав нові визначення таким поняттям, як, зокрема, слідчий, експерт, спеціаліст.

Так, згідно зі ст. 3 п. 25 цього Закону дізнавач не включений у перелік учасників кримінального провадження. Тобто відсутнє саме поняття «дізнавач» (хоча термін «дізнання» [16] присутній у КПК-2012).

Але ж зміна правового підґрунтя ніяк не відбилася на формі діяльності ДСНС зі збору і передачі первинних даних щодо обліку пожеж та наслідків від них. Хоча у ст. 131 КЦЗУ «Облік надзвичайних ситуацій» встановлено, що, по-перше, «в Україні ведеться єдиний облік надзвичайних ситуацій», зокрема пожеж», по-друге, «облік надзвичайних ситуацій та пожеж ведеться у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України», по-третє, «центральної органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання зобов'язані вести облік надзвичайних ситуацій, зокрема пожеж, які виникають на їх територіях та об'єктах, подавати у встановленому порядку відповідну статистичну звітність, аналізувати причини виникнення надзвичайних ситуацій та пожеж і вживати заходів до їх недопущення» [12, с. 131].

6 квітня 2016 року Генеральною Прокуратурою України було видано Наказ «Про затвердження Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань» № 139 (далі – Реєстр), котрим і було затверджено саме «Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань» [21], який встановлює, що Держателем Реєстру є Генеральна прокуратура України [21], а сам Реєстр «утворений та ведеться відповідно до вимог Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) з метою забезпечення реєстрації кримінальних правопорушень (проваджень) та обліку прийнятих під час досудового розслідування рішень, осіб, які їх учинили, та результатів судового провадження; опера-

тивного контролю за додержанням законів під час проведення досудового розслідування; аналізу стану та структури кримінальних правопорушень, вчинених у державі; інформаційно-аналітичного забезпечення правоохоронних органів» [21].

Таким чином, ми бачимо, що всі відомості, зокрема по пожежам та їх наслідкам, вносяться в Реєстр, Держателем котрого є Генеральна Прокуратура України, але ніяк не ДСНС. Також у п. 10 розд. 1 цього Наказу дано вичерпний перелік користувачів Реєстру, в якому відсутнє яке-небудь згадування про посадових осіб ДСНС або фахівців УкрНДІЩЗ, які від часу видання ПКМУ від 26 грудня 2003 року № 2030 [3] і по теперішній час аналізують дані щодо обліку пожеж та їх наслідків та щомісячно видають корисні повноформатні і змістовні Аналізи масиву обліку карток пожеж (POG_STAT) [22]. Тобто посадові особи ДСНС не мають жодного доступу до інформації, котра стосується причин пожеж, а також причин загибелі людей на них.

Згідно з п. 1 розд. 3 Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань [21] внесення відомостей про кримінальні правопорушення до Реєстру здійснюється з дотриманням строків, визначених КПК-2012 [20] та самим Положенням. Так, згідно з ч. 1 ст. 214 КПК-2012 [20] «слідчий, прокурор невідкладно, але не пізніше 24 годин після подання заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення або після самостійного виявлення ним з будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, зобов'язаний внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань та розпочати розслідування». Перед цим із місцевого органу ДСНС, на адміністративній території якого знаходиться даний об'єкт пожежі, до слідчого повинен надійти Акт про пожежу. У цьому Акті серед інших даних вказується також і причина пожежі (встановлена або ймовірна). Тобто на те, щоб встановити і внести до Акта хоча б ймовірну причину пожежі, у посадової особи ДСНС є менше 24 години з моменту початку пожежі.

Колектив авторів із УкрНДІЩЗ ще у 2010 році видав методичний посібник «Методи дослідження пожеж» [7], де наголошувалося на тому, що «проблема встановлення достовірних причин виникнення пожеж далеко не вичерпана, вона залишається актуальною без перебільшення, в усі часи», а також на тому, що «оскільки рівень підготовки та поінформованості співробітників МНС з цих питань недостатній, то й використання методичної бази обмежене та неповне, через що має місце спрощений підхід при встановленні причин пожежі» [7, с. 5]. При цьому, згідно зі ст. 108 КПК-60 [18], дізнання у справах по пожежам проводилося у строк до десяти днів, при цьому органи державного пожежного нагляду як «органи дізнання» встигали провести всі необхідні дії, дослідно-випробувальні лабораторії готували висновки щодо причини пожежі, а судово-медичні експерти проводили розтин трупів із проведенням необхідних біохімічних аналізів, після чого готували відповідні висновки, що також долучалися до справ по пожежам, після чого всі ці дані вносилися до Картки обліку пожежі [16]. Нині ж, згідно зі ст. 219 КПК-2012 [20], строки досудового розслідування становлять від одного місяця і можуть бути продовжені у деяких випадках до 12 місяців [20].

Через ці подовжені строки проведення досудового розслідування неможливо здійснювати внесення якісних даних до Картки обліку пожежі у термін, визначений Інструкцією із заповнення та проходження картки обліку пожежі «не пізніше 10 діб після ліквідації пожежі або

надходження інформації про неї до підрозділу (у випадку, якщо підрозділи аварійно-рятувальної служби на гасіння пожежі не залучалися)» [16].

Таким чином, нині існує низка прогалин та неузгодженостей у чинних нормативно-правових актах, котрими регламентуються система збору даних по пожежам, формування повідомлень про них, передачі цих даних каналами зв'язку, обліку, контролю та аналізу для подальшого прогнозування, планування, оперативного керування, організації та координації діяльності державних органів у питаннях забезпечення пожежної безпеки.

Висновки. Оцінюючи ефективність нормативно-правового забезпечення у сфері збору даних по пожежам, формування повідомлень про них, передачі цих даних каналами зв'язку, обліку, контролю та аналізу для подальшого прогнозування, планування, оперативного керування, організації та координації діяльності державних органів у питаннях забезпечення пожежної безпеки, можна констатувати, що вона логічно не завершена та не виправдовує сподівань на очікувані результати. Тому можна наголосити на тому, що законодавство у цій сфері знаходиться далеко від критеріїв гуманізації та демократизації суспільних відносин, носить частковий рівень та має недоліки.

Аналіз нормативно-правового забезпечення системи збору даних по пожежам, формування повідомлень про них, передачі цих даних каналами зв'язку, контролю та аналізу для подальшого прогнозування, планування, оперативного керування, організації та координації діяльності державних органів у питаннях забезпечення пожежної безпеки довів, що зміна нормативно-правової бази, зміна основних понять та визначень у сфері забезпечення пожежної та техногенної безпеки в Україні ніяким чином не відбилася на системі збору, передачі, обліку та аналізу цих даних. При цьому розірвані зв'язки у самій системі збору, передачі, обліку та аналізу цих даних. Якість та достовірність даних, що вносяться нині до Карток обліку пожеж і поступають на обробку до масиву даних, є досить низькими, а найголовніше, викликають занепокоєння в частині визначення *причини пожежі*, а також не враховують *обставин, за яких сталася загибель людини на пожежі*. Адже без цього втрачається цілеспрямованість діяльності суб'єктів управління зі збирання, переробки та аналізу інформації про обстановку в органі управління системи, а також знижується якість вироблення керівних впливів на керовані підсистеми з метою досягнення максимальної ефективності дій за певних умов обстановки відповідно до отриманого завдання з вищого рівня управління процесом узгодження дій системи за місцем, часом, виконавцями, ресурсами. Все це потребує узгодження між собою

Кримінального процесуального Кодексу України, Кодексу цивільного захисту, Постанов Кабінету Міністрів України щодо створення дієвої системи стосовно збирання, обліку, аналізу, зберігання даних саме по пожежам та наслідкам від них з тією метою, щоб вона була адекватна реальним причинам пожеж, умовам, що сприяли загибелі людей на них, враховувала реальні збитки від пожеж, прямі й побічні, була адекватною до сучасного програмного забезпечення і можливостей електронно-обчислювальної техніки з огляду на ті нові можливості що з'явилися за останні півтора десятиліття. Дані, що вносяться до неї, повинні давати змогу обчислювати також і умовні ймовірності виникнення пожеж за тих чи інших причин. Необхідно внести такі доповнення до Стратегії реформування системи Державної служби України з надзвичайних ситуацій [23]: на першому етапі у 2017 році необхідно створити дієву та якісну систему збирання, обліку, аналізу та зберігання даних саме по пожежам та наслідкам від них, як було визначено вище, для того, щоб на третьому етапі у 2019–2020 роках виконання Стратегії [23] існувала реальна можливість переходу до «запровадження системи управління техногенною та пожежною безпекою на основі ризик-орієнтованого підходу і європейських стандартів щодо оцінювання і аналізу ризиків пожежної та техногенної безпеки суб'єктів господарювання». І ця система перш за все повинна враховувати не тільки матеріальні збитки від пожежі або настання негативних екологічних наслідків чи техногенних катастроф (наприклад, трагедія на 4-му енергоблоці Чорнобильської АЕС 26 квітня 1986 року), що, безумовно, є дуже важливим, але й імовірність загибелі або отримання травм та ушкоджень людиною внаслідок пожежі, бо людське життя визначається головною цінністю держави та суспільства, тому діяльність державних органів управління та місцевого самоврядування всіх рівнів та штабів влади повинна бути спрямована саме на це як головну мету діяльності у сфері забезпечення пожежної та техногенної безпеки у державі.

Тому, на нашу думку, необхідно створити таку систему збору даних по пожежам, формування повідомлень про них, передачі цих даних по каналам зв'язку, обліку, контролю та аналізу для подальшого прогнозування, планування, оперативного керування, організації та координації діяльності державних органів у питаннях забезпечення пожежної безпеки, яка б враховувала складові умов, що призводять до виникнення пожеж, самі обставини, за яких було настання випадків травмування або загибелі людей на пожежах, а також базувалась на здійсненні невідкладних заходів щодо ліквідації наслідків пожеж, тобто на створенні таких умов, які б відповідали національним та міжнародним критеріям безпеки.

Список використаних джерел:

1. Про пожежну безпеку : Закон України від 17 грудня 1993 року № 3745-ХІІ // Голос України. – 1994. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3745-12/ed19931217>
2. Про державну статистику : Закон України від 17 вересня 1992 року № 2614-ХІІ // Голос України. – 1992. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>
3. Про затвердження Порядку обліку пожеж та їх наслідків : Постанова Кабінету Міністрів України від 26 грудня 2003 року № 2030 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 52. – Т. 1. – С. 249. – Ст. 2802. – Код акта 27285/2003. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2030-2003-п>
4. Абдурагимов И.М. Еще раз о принципиальной невозможности выполнения расчетов пожарных рисков детерминированными методами / И.М. Абдурагимов. – М. : Пожаровзрывобезопасность, 2013. – Т. 22. – № 6. – ISSN 0896-7493.
5. Андрієнко В.М. Механізми державного управління пожежною безпекою в Україні : дис. ... докт. наук з держ. упр. : спец. 25.00.02 «Механізми державного управління» / В.М. Андрієнко ; ІДУСЦЗ. – К., 2015. – 347с.
6. Брушлинский Н.Н. Управление безопасностью сложных систем: методология, технологии, опыт / Н.Н. Брушлинский, Ю.М. Глуховенко // Пробл. безоп. при чрезв. ситуациях. – 2002. – Вып. 6. – С. 22–47
7. Методи дослідження пожеж : [метод. посіб.] / [Р.В. Климась, І.Я. Криса, Р. Саріогло та ін.]. – К. : ТОВ «Поліграфіст» ; «ТАТ», 2010. – 240 с.

8. Кринична І.П. Державне управління процесами радіаційно-безпечної життєдіяльності населення : [монографія] / І.П. Кринична. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2015. – 388 с.
9. Костенко В.О. Характеризація державного управління захистом населення у надзвичайних ситуаціях : дис. ... канд. наук з держ. упр. : спец. 25.00.01 «Теорія та історія державного управління» / В.О. Костенко ; ДРІДУ НАДУ. – Дніпро, 2016. – 233 с.
10. Сіцинська М.В. Перспективна модель розвитку і підвищення ефективності державного управління у сфері демократичного цивільного контролю над сектором безпеки і оборони України / М.В. Сіцинська // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2014. – № 6. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=727>
11. Тютюнник В.В. Оцінка відносної інтенсивності між надзвичайними ситуаціями природного та техногенного характеру в регіонах України / В.В. Тютюнник // Проблеми надзвичайних ситуацій. – 2015. – Вип. 21. – С. 112–120.
12. Кодекс цивільного захисту України : Закон України від 2 жовтня 2012 року № 5403-VI // Голос України. – 2012. – № 220. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>
13. Кринична І.П. Державне управління процесами радіаційно безпечної життєдіяльності населення: теоретико-методологічні засади : дис. ... докт. наук з держ. упр. : спец. 25.00.01 «Теорія та історія державного управління» / І.П. Кринична ; ДРІДУ НАДУ. – К., 2012. – 368 с.
14. Про затвердження Порядку ведення обліку надзвичайних ситуацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2013 року № 738 // Урядовий кур'єр. – 2013. – № 200. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/738-2013-п>
15. Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 року № 1052 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1052-2015-п>
16. НАПБ 05.023-2004. Інструкція із заповнення та погодження Картки обліку пожежі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://document.ua/instrukcija-iz-zapovnennja-ta-pogodzhennja-kartki-obliku-poz-nor23914.html>
17. Державний реєстр нормативно-правових актів з питань пожежної безпеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://undicz.dsns.gov.ua/files/docs/Registry_RFS.pdf
18. Кримінально-процесуальний Кодекс України : Закон України від 28 грудня 1960 року (1000-05) // ВВР. – 1961. – № 2. – Ст. 15. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1001-05>
19. Про утворення територіальних органів Державної служби з надзвичайних ситуацій та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов : Постанова Кабінету Міністрів України від 13 січня 2013 року № 33 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/33-2013-%D0%BF>
20. Кримінальний процесуальний кодекс України // Голос України. – 2012. – № 90-91. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
21. Про затвердження Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань : Наказ Генеральної прокуратури України від 6 квітня 2016 року № 139 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 46. – С. 48. – Ст. 1674. – Код акта 82148/2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0680-16>
22. Аналіз масиву обліку карток пожеж (POG_STAT) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.undicz.mns.gov.ua>
23. Про схвалення Стратегії реформування системи Державної служби України з надзвичайних ситуацій : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 січня 2017 року № 61-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KR170061.html

Аннотація. В статтю проаналізовано состояние нормативно-правового обеспечения государственного управления по сбору данных по пожарам, формирования сообщений о них, передачи этих данных по каналам связи, учета, контроля и анализа для последующего прогнозирования, планирования, оперативного управления, организации и координации деятельности государственных органов в вопросах обеспечения пожарной безопасности. Показано наличие несбалансированности в деятельности государственных органов по данному вопросу. В статье сделан акцент на том, что с изменением ряда нормативно-правовых актов, которые произошли в течение последних десятилетий, эта система стала иметь ряд пробелов и противоречий, которые не позволяют эффективно собирать, передавать, учитывать и анализировать данные по пожарам и последствия от них. Показано, что качество и достоверность данных, которые вносятся в настоящее время в Карточки учета пожаров и поступают на обработку в массиве данных, являются достаточно низкими, а самое главное, вызывают беспокойство в части определения причины пожара, а также не учитывают обстоятельств, при которых произошла гибель человека на пожаре. Предложено создать такую систему сбора данных по пожарам, которая бы учитывала составляющие условий, приводящих к возникновению пожаров, и сами обстоятельства, при которых произошло наступление случаев травмирования или гибели людей на пожарах.

Ключевые слова: база данных по пожарам, анализ пожаров, правовое обеспечение, система сбора, формирования, передачи, учета и анализа данных.

Summary. The article analyzes the normative-legal support of public administration to collect data on fires, generation of reports about them, the transfer of these data via communication channels, accounting, control and analysis for future forecasting, planning, operational management, organization and coordination of activities of state bodies in ensuring fire safety. The presence of the imbalance in the activities of state bodies on this issue. The article noted that with the change of a number of legal acts that have occurred in recent decades, this system became to have a number of gaps and contradictions, which do not allow to efficiently collecting, transmit, record and analyze data on fires and the consequences from them. It is shown that the quality and accuracy of the data entered to present the registration Card of the fires and do the processing in the dataset is low, especially and most importantly, a concern in terms of determining the cause of the fire and does not take into account the circumstances in which occurred the death of a man on fire. Prompted to create a system of data collection on wildfires, which would take into account the components of the conditions leading to the occurrence of fires and the circumstances under which occurred the onset of cases of injury or death of people in fires.

Key words: database on fires, fire analysis, legal support, system of collecting, compiling, transmitting, recording and analysis of data.